

доц. д-р Цветанка Георгиева-Трифонова

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗРАЗИ В SQL

СЪДЪРЖАНИЕ

- Изрази за дата/час и интервални изрази
- Функции за работа със символни низове и изрази за конвертиране на типа данни
- × Условни (CASE) изрази

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗРАЗИ В SQL

- Изразите могат да се използват в:
 - + SELECT списъка;
 - + в условието на WHERE;
 - + в условието на HAVING.

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗРАЗИ В SQL (2)

- аритметични оператори: +, -, *, / , % (остатък при целочислено деление).
- **×** Пример:

```
SELECT StudentNumber, SubjectID,
2*Evaluation AS Score
FROM Evaluations
```

МАТЕМАТИЧЕСКИ ФУНКЦИИ

- * ABS(numeric_expr) абсолютната стойност;
- ACOS(float_expr) ъгъла в радиани, чийто косинус е зададения числов израз float_expr;
- ★ ASIN(float_expr) ъгъла в радиани, чийто синус е зададения числов израз float_expr;
- ★ ATAN(float_expr) ъгъла в радиани, чийто тангенс е зададения числов израз float_expr;
- ★ COS(float_expr) тригонометричния косинус на даден ъгъл (в радиани), зададен в числовия израз float_expr;
- ★ SIN(float_expr) тригонометричния синус на даден ъгъл (в радиани), зададен в числов израз;
- ★ TAN(float_expr) тригонометричния тангенс на даден ъгъл (в радиани), зададен в числов израз;
- ★ COT(float_expr) тригонометричния котангенс на даден ъгъл (в радиани), зададен в числов израз;

МАТЕМАТИЧЕСКИ ФУНКЦИИ (2)

- **▼** DEGREES(numeric_expr) градусите, превърнати от радиани;
- × RADIANS(numeric_expr) радианите, превърнати от градуси;
- × PI() връща константата 3.1415...;
- POWER(numeric_expr, y) стойността на числовия израз numeric_expr на степен у;
- × SQUARE(float_expr) квадрата на зададения числов израз;
- × SQRT(float_expr) квадратния корен;
- **★ EXP**(*float_expr*) експоненциалната стойност;
- \times LOG($float_expr$) натуралния логаритьм;
- **×** LOG10(float_expr) − логаритьма при основа 10;
- ★ SIGN(numeric_expr) знака на числовия израз, т.е. -1 при отрицателна стойност; О при стойност О; 1 при положителна стойност;

- ★ CEILING(numeric_expr) цяло число, най-малко от всички стойности, по-големи или равни на аргумента;
- ★ FLOOR(numeric_expr) цяло число, най-голямо от всички стойности, по-малки или равни на аргумента;
- ROUND(numeric_expr, precision [, truncate])
 - + ако точността *precision* е **положително** число, числовият израз се закръгля до толкова позиции след десетичната запетая, колкото са посочени в точността;
 - + ако точността е **отрицателно** число, числовият израз се закръгля до толкова позиции вляво от запетаята, колкото са посочени в точността;
 - числото truncate определя дали числовият израз се закръгля или отрязва ако липсва или е 0, се закръгля; ако е различно от 0, се отрязват толкова знаци, колкото е точността.
 Например ROUND(70.46, 0, 1) връща цялата част на числото, т.е. 70; ROUND(75.81, -1, 0) връща 80; ROUND(75.81, -1, 1) връща 70;
- * RAND([seed]) случайно генерирана стойност число с плаваща запетая между 0 и 1; аргументът seed е начална стойност за алгоритмите, генериращи случайни числа (от целочислен тип).

ФУНКЦИИ ЗА ДАТА И ЧАС

- * DATEADD (interval, number, datetime) дата, добавяйки интервал към зададена дата.
 - + interval може да има една от следните стойности:

× година

× тримесечие

× месец

× седмица

× ден

х пореден ден от годината

× пореден ден от седмицата

× час

× минута

× секунда

× милисекунда

year, yy, yyyy

quarter, q, qq

month, m,mm

week, wk, ww

day, d, dd

dayofyear, dy, y

weekday, dw, w

hour, hh

minute, mi, n

second, s, ss

millisecond, ms

ФУНКЦИИ ЗА ДАТА И ЧАС (2)

- * number е брой интервали (дни, месеци и т.н.):
 - + при отрицателна стойност се извършва връщане назад от датата в datetime;
 - + при положителна добавяне към нея.
- **ж datetime** е датата, към която ще се добавя или връща интервал;
 - + ако е константа, трябва да се огради с апострофи;
 - + може да е колона от таблица, оградена при необходимост с [].
- **×** Пример

```
DATEADD (day, 30, '1/1/2010')
```

» връща датата 31 януари 2010 г.

ФУНКЦИИ ЗА ДАТА И ЧАС (3)

- x DATEDIFF(interval, datetime1, datetime2)
 - + цяло число, означаващо разликата между две дати. Възможните стойности на параметъра *interval* са същите като при DATEADD.
 - + Резултатът от функцията е цяло число, което е:
 - \times положително, ако datetime1 е преди datetime2;
 - × отрицателно, ако datetime2 е преди datetime1;
 - О, ако двете дати съвпадат по отношение на зададения интервал.

× Пример

DATEDIFF (year, '31/12/2009', '1/1/2010')

ФУНКЦИИ ЗА ДАТА И ЧАС (4)

- * DATEPART(interval, datetime)
 - + цяло число, представящо зададената чрез *interval* част от дата;
- × DATENAME(interval, datetime)
 - + низ, представящ зададената чрез interval част от дата;
- **★** GETDATE()
 - + текущата дата и час.
- **×** Примери

```
DATEPART (month, '06/10/2009')
DATENAME (month, '06/10/2009')
DATEPART (month, GETDATE ())
```

ФУНКЦИИ ЗА РАБОТА СЪС СИМВОЛНИ НИЗОВЕ

- * LEN(string) броя на символите в низа;
- LEFT(string, number) number на брой символи от низа string, започвайки от началото на низа;
- * RIGHT(string, number) number на брой символи от низа string, започвайки от края на низа;
- SUBSTRING(string, start, length) част от низа string,
 като взема length символа от start позиция;
- UPPER(string) символния низ, като заменя малките букви в него с главни;
- LOWER(string) символния низ, като заменя главните букви в него с малки;

ФУНКЦИИ ЗА РАБОТА СЪС СИМВОЛНИ НИЗОВЕ (2)

- CHARINDEX(str_to_find, str_to_search [, start_position]) началната позиция на str_to_find в str_to_search;
- PATINDEX(pattern, string) позицията в низа string, в който за първи път се среща съответствие на шаблона pattern или 0, ако шаблонът не е намерен;
- LTRIM(string) низа, като отстранява евентуалните интервали, с които започва;
- RTRIM(string) низа, като отстранява евентуалните интервали, с които завършва;
- REVERSE(string) низа, като разполага знаците, от които се състои в обратен ред;
- \mathbf{x} REPLICATE(string, number) низ, в който посоченият първи аргумент е повторен толкова пъти, колкото е number;
- × SPACE(number) низ от number на брой интервала.

ФУНКЦИИ ЗА РАБОТА СЪС СИМВОЛНИ НИЗОВЕ (3)

- REPLACE(str_to_search, str_to_find, str_to_replace_with)
 замества всички срещания на str_to_find в str_to_search
 със str_to_replace_with;
- * STUFF(string_to_modify, start, length, string_to_insert) трансформира низа string_to_modify, като изтрива length на брой символи от позиция start, вмъквайки string_to_insert в string_to_modify от позиция start.
- ***** *Конкатениране* на низове (+), например: SELECT

StudentNumber + ' - ' + StudentName AS Name FROM Students

ФУНКЦИИ ЗА РАБОТА СЪС СИМЕ

REPLACE(str_to_search, str_to_fine

със str_to_replace_with;

замества всички срещания на str

13987 - Иван Петров Георгиев

15111 - Христо Иванов Иванов

15222 - Петя Маринова Иванова

15321 - Петър Иванов Петров

17111 - Мартин Иванов Петров

17123 - Иван Иванов Иванов

17222 - Соня Стоянова Петрова

STUFF(string_to_modify, start, leng 17654 - Георги Иванов Георгиев трансформира низа string_to_modify, като изтрива length на брой символи от позиция start, вмъквайки string_to_insert в string_to_modify от позиция start.

***** *Конкатениране* на низове (+), например: SELECT

StudentNumber + ' - ' + StudentName AS Name FROM Students

ФУНКЦИИ ЗА РАБОТА СЪС СИМВОЛНИ НИЗОВЕ – ПРИМЕРИ

```
SELECT LEFT (EGN, 2) AS Y,

SUBSTRING (EGN, 3, 2) AS M,

SUBSTRING (EGN, 5, 2) AS D,

SUBSTRING (EGN, 5, 2) + '.' +

SUBSTRING (EGN, 3, 2) + '.' +

LEFT (EGN, 2) AS B
```

FROM Employees

	Υ	М	D	В
1	71	12	11	11.12.71
2	80	01	11	11.01.80
3	77	07	01	01.07.77
4	65	09	10	10.09.65
5	80	01	11	11.01.80
6	83	03	12	12.03.83

ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА ТИПА ДАННИ

CAST(original_expression AS desired_datatype)
 конвертира даден израз от определен тип данни в израз
 от друг тип данни;

× Пример

Цветанка Георгиева Бази от данни ₁₇

ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА

CAST(original_expression AS desir конвертира даден израз от опред от друг тип данни;

× Пример

```
SELECT st.StudentNumber + ', 15321, Програмиране I, 4.00
         s.SubjectName + ', ' 15321, Програмиране II, 6.00
```

CAST (e. Evaluation AS char (4)) AS

Results

```
FROM Subjects s
```

INNER JOIN Students st

ON st.StudentNumber = e.StudentNumber

Results

13987, Програмиране I, 6.00

13987, Програмиране II, 3.00

13987, Бази от данни, 5.00

13987, Информационни системи, 5.00

13987, XML, 6.00

13987, DHTML, 4.00

15111, Програмиране I, 4.00

15111, Програмиране II, 5.00

INNER JOIN Evaluations e ON s.SubjectID = e.SubjectID

ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА ТИПА ДАННИ (2)

- STR(float_expression [, length [, decimal]]) низ,
 представящ число с плаваща точка;
 - + Length общия брой знаци, които да съставят получения низ, включвайки (.) и (-), ако съществуват;
 - + decimal брой на разрешените позиции след десетичната точка.

× Пример

19

ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА

- STR(float_expression [, length [, denoted to the length])
 представящ число с плаваща точ
 - + Length общия брой знаци, които низ, включвайки (.) и (-), ако същес
 - + decimal брой на разрешените по точка.

* Пример

```
SELECT st.StudentNumber + ', ' +
    s.SubjectName + ', ' +
    STR(e.Evaluation, 4, 2) AS Results
```

FROM Subjects s
INNER JOIN Evaluations e

ON s.SubjectID = e.SubjectID

INNER JOIN Students st

ON st.StudentNumber = e.StudentNumber

Results

13987, Програмиране I, 6.00

13987, Програмиране II, 3.00

13987, Бази от данни, 5.00

13987, Информационни системи, 5.00

13987, XML, 6.00

13987, DHTML, 4.00

15111, Програмиране I, 4.00

15111, Програмиране II, 5.00

15321, Програмиране I, 4.00

15321, Програмиране II, 6.00

ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА ТИПА ДАННИ (3)

- CONVERT(datatype, expression [, style]) преобразува израза expression от един тип данни в друг;
 - + опционалният параметър style се използва при преобразуване на datetime или smalldatetime в тип char, nchar, varchar или nvarchar:

```
О или 100 mon dd yyyy hh:mm AM (или PM)
```

1	mm/dd/yy	101	mm/dd/yyyy
2	yy.mm.dd	102	yyyy.mm.dd
3	dd/mm/yy	103	dd/mm/yyyy
4	dd.mm.yy	104	dd.mm.yyyy

...

ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА ТИПА ДАННИ – ПРИМЕР

```
SELECT st.StudentNumber + ', ' +
         s.SubjectName + ', ' +
         CONVERT (char (4), e. Evaluation) AS Results
FROM Subjects s
INNER JOIN Evaluations e
   ON s.SubjectID = e.SubjectID
                                         Results
INNER JOIN Students st
                                         13987, Програмиране I, 6.00
  ON st.StudentNumber =
                                         13987, Програмиране II, 3.00
       e.StudentNumber
                                         13987, Бази от данни, 5.00
                                         13987, Информационни системи, 5.00
                                         13987, XML, 6.00
                                         13987, DHTML, 4.00
                                         15111, Програмиране I, 4.00
                                         15111, Програмиране II, 5.00
```

Цветанка Георгиева

Бази от данни

15321, Програмиране I, 4.00 15321, Програмиране II, 6.00

ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА ТИПА ДАННИ – ПРИМЕР (2)

Брой продажби по дати

		CustomerID	EmployeeID	SaleDate	TotalForSale	Discount
1	1	1	1	2010-01-30 09:08:00.000	8.75	0.00
2	2	3	1	2010-01-30 10:08:00.000	42.00	0.15
3	3	2	3	2010-01-31 12:08:00.000	1.80	0.00
4	4	2	4	2010-01-31 13:08:00.000	10.10	0.00

SELECT **CONVERT** (char(10), SaleDate, 104) AS Date, COUNT(*) AS CountOfSales

FROM Sales

GROUP BY CONVERT (char (10), SaleDate, 104)

	Date	CountOfSales
1	30.01.2010	2
2	31.01.2010	2

УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ

```
CASE value expression
     WHEN value expression
           THEN {value expression | NULL} } ...
     [ELSE {value expression | NULL}]
END
 Пример
SELECT StudentNumber,
       CASE Evaluation
         WHEN 2 THEN 'слаб'
         WHEN 3 THEN 'cpegen'
         WHEN 4 THEN 'добър'
         WHEN 5 THEN 'мн.добър'
         WHEN 6 THEN 'отличен'
         ELSE 'неизвестна оценка'
       END AS StudentEvaluation,
       Evaluation
FROM Evaluations
```

Цветанка Георгиева Бази от данни

УСЛОВНИ (CAS	E) ИЗРАЗИ (2	StudentNumber
CASE value_ex	xpression	13987
{ WHEN val	lue_expressi	13987
THE	EN {value_ex	13987
[ELSE { 7	value_expres	13987
END	$g_{HH} \overline{\eta}_{HH}$	13987
× Пример		15111
SELECT Student	Number,	15111
	valuation	15321
WHEN	2 THEN 'слаб	15321
WHEN	3 THEN 'cpen	ен'
WHEN	4 THEN 'добъ	p'
WHEN	5 THEN 'мн.д	обър'
WHEN	6 THEN 'отли	чен'
ELSE	'неизвестна	оценка'
END AS	StudentEvalu	lation,
Evaluat	cion	

FROM Evaluations

Student Evaluation

отличен

среден

мн.добър

мн.добър

отличен

добър

добър

добър

отличен

мн.добър

Evaluation

6.00

3.00

5.00

5.00

6.00

4.00

4.00

5.00

4.00

6.00

УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ (3)

CASE

```
{WHEN boolean expression
   THEN {value expression | NULL} } ...
  [ELSE {value expression |
                               NULL } ]
END
× Пример
SELECT StudentNumber,
       CASE
         WHEN Evaluation < 3 THEN 'слаб'
         WHEN Evaluation < 3.5 THEN 'среден'
         WHEN Evaluation < 4.5 THEN 'добър'
         WHEN Evaluation < 5.5 THEN 'мн.добър'
         WHEN Evaluation <= 6 THEN 'отличен'
         ELSE 'неизвестна оценка'
       END AS StudentEvaluation,
       Evaluation
```

FROM Evaluations

VOAODIIIA (OACE) IAODAOIA (StudentNumber	Student Evaluation	Evaluation	
УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ (4	13987	отличен	6.00	
CASE	13987	среден	3.00	
{WHEN boolean_expressi	13987	мн.добър	5.00	
THEN { value_expression	13987	мн.добър	5.00	
[ELSE {value expression	13987	отличен	6.00	
END — -	13987	добър	4.00	
	15111	добър	4.00	
× Пример	15111	мн.добър	5.00	
SELECT StudentNumber,	15321	добър	4.00	
CASE	15321	отличен	6.00	
WHEN Evaluation <	3 THEN '	слаб'	инши	
WHEN Evaluation <	3.5 THEN	'среден'		
WHEN Evaluation <	4.5 THEN	'добър'		
WHEN Evaluation <	5.5 THEN	'мн.добър	T	
WHEN Evaluation <	= 6 THEN	'отличен'		
ELSE 'неизвестна оценка'				
END AS StudentEvalu	lation,			
Evaluation				
EDOM Erroluntions				

УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ (5)

- NULLIF(value_expression1, value_expression2)
 - + ако двете стойности съвпадат, резултатът е NULL;
 - + в противен случай, резултатът е първата от двете стойности:

```
CASE value_expression1
WHEN value_expression2 THEN NULL
ELSE value_expression1
END
```

УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ (6)

* COALESCE(value_expression1, ..., value_expressionN) връща първия израз, който не е NULL в списъка от изрази:

```
CASE
```

```
WHEN value_expression1 IS NOT NULL
THEN value_expression1
WHEN value_expression2 IS NOT NULL
THEN value_expression2
...
```

ELSE value expressionN

END

УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ (7)

ISNULL(value_expression1, value_expression2) връща първата, ако тя не е NULL и втората, в противен с∧учай: CASE

```
WHEN value_expression1 IS NOT NULL
THEN value_expression1
ELSE value expression2
```

END

ж Пример

```
SELECT StudentNumber,

ISNULL(Address, 'неизвестен адрес')

AS StudentAddress
```

FROM Students

УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ (8)

ISNULL(value_expression1, value първата, ако тя не е NULL и втор САSE

WHEN value_expression 17222

THEN value expre 17654

ELSE value expression2

END

ж Пример

SELECT StudentNumber,

ISNULL (Address, 'неизвестен адрес')

AS StudentAddress

FROM Students

Student Number	StudentAddress
13987	ул. Страцин, 19
15111	ул. В. Левски, 32
15222	неизвестен адрес
15321	бул. България, 10
17111	ул. Христо Ботев, 12
17123	ул. В. Левски, 7
17222	неизвестен адрес
17654	vn Иван Вазов 12

ПРИМЕРИ

Определете резултата от заявката:

AS Duration

FROM Employees

	Name	Duration
1	Стоян Георгиев	10
2	Георги Хростов	5
3	Ваня Хростова	13
4	Стела Миланова	2
5	Атанас Лазаров	10
6	Катя Цветанова	5

 Имената на служителите и броя на годините между датата на назначаване и датата на напускане или текущата дата за служителите, които не са напуснали.

ПРИМЕРИ (2)

Определете резултата от заявката:

	Name	HireDate
1	Стела Миланова	08.10.2008
2	Катя Цветанова	25.05.2005

 Имената и датите на назначаване на служителите, назначени за последните 5 години.

ПРИМЕРИ (3)

Определете резултата от заявката:

```
SELECT DATEPART (year, HireDate) AS Year, COUNT(*) AS CountOfEmpl FROM Employees
GROUP BY DATEPART (year, HireDate)
```

	Year	CountOfEmpl
1	1997	2
2	2000	3
3	2008	1

 Годините, през които са назначавани служители и броя на назначените служители през съответните години.

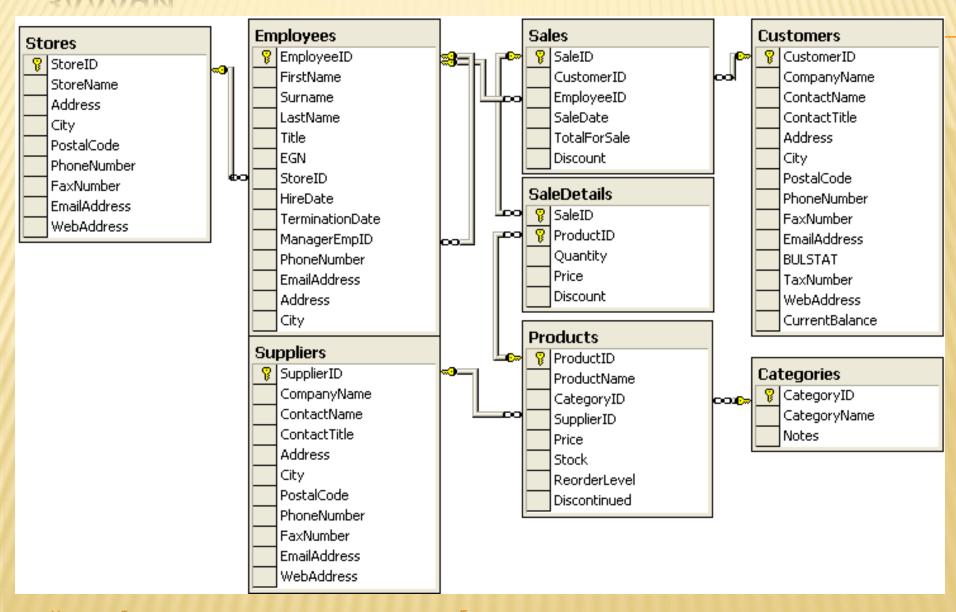
```
SELECT DATEPART (year, HireDate) AS [година],
       COUNT (CASE Title
              WHEN 'MEHUAWSP' THEN 1
             END) AS [мениджър],
       COUNT (CASE Title
              WHEN 'управител' THEN 1
             END) AS [управител],
       COUNT (CASE Title
              WHEN 'продавач' THEN 1
             END) AS [продавач],
       COUNT (CASE Title
              WHEN 'kacuep' THEN 1
             END) AS [kacuep]
FROM Employees
```

GROUP BY DATEPART (year, HireDate)

SELECT **DATEPART** (year, HireDate) AS [година], COUNT (CASE Title WHEN 'мениджър' THEN 1 END) AS [мениджър], COUNT (CASE Title WHEN 'управител' THEN 1 END) AS [управител], COUNT (CASE Title WHEN 'продавач' THEN 1 END) AS [продавач], COUNT (CASE Title WHEN 'kacuep' THEN 1

	година	мениджър	управител	продавач	касиер
1	1997	0	1	0	0
2	2000	0	1	2	0
3	2001	1	0	0	0
4	2008	0	0	1	0

ЗАДАЧИ

ЗАДАЧИ (ИЗРАЗИ ЗА ДАТА/ЧАС И ИНТЕРВАЛНИ ИЗРАЗИ)

- * Задача 1. Да се напише заявка, която да изведе идентификатор на клиент и сума от общата стойност на покупките на съответния клиент през изминалия месец.
- Задача 2. Да се напише заявка, която да изведе данните за всички служители, назначени:
 - + **2.1.** след датата 01 май 1999 г.;
 - + 2.2. през юни 2000 година.
- Задача 3. Да се напише заявка, която да изведе идентификатор на служител и брой на осъществените продажби от съответния служител:
 - **+ 3.1.** за текущата дата;
 - **+ 3.2.** за вчерашна дата.

ЗАДАЧИ (ИЗРАЗИ ЗА ДАТА/ЧАС И ИНТЕРВАЛНИ ИЗРАЗИ)

• Задача 4. Да се напише заявка, която да извежда сума от общата стойност на продажбите по месеци за текущата година. Резултатът от заявката да има вида:

Num	Month	SumTotal
1	January	632.9750
2	February	785.7500
3	March	122.7750

ЗАДАЧИ (СИМВОЛНИ НИЗОВЕ И ИЗРАЗИ ЗА КОНВЕРТИРАНЕ НА ТИПА ДАННИ)

- Задача 1. Да се напише заявка, която извежда имената и датата на раждане и възрастта на служителите, като се използва ЕГН.
- Задача 2. Да се напише заявка, която извежда дата на продажба, броя на клиентите, направили покупки на тази дата, броя на служителите, осъществили продажби, броя на продажбите, средната стойност на продажбите и общата стойност на продажбите.

ЗАДАЧИ (УСЛОВНИ (CASE) ИЗРАЗИ)

- **Задача 1**. Да се напише заявка, която извежда данните за продажбите и изчис∧ената отстъпка в зависимост от стойността на TotalForSale: за обща сума на продажбите над 100 15%; между 80 и 100 10%; между 50 и 80 5%; под 50 0%.
- Задача 2. Да се напише заявка, която извежда имената и доставните цени на продуктите, класифицирани като евтини, средно скъпи и скъпи.

Цветанка Георгиева-Трифонова, 2017

Някои права запазени.

Презентацията е достъпна под лиценз Creative Commons,

Признание-Некомерсиално-Без производни,

https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode